

verne have faaet deres teoretiske Uddannelse i Høien, Nørre Nisum og Staby, eller hvor det nu er, vil det være mere praktisk at give disse Elever et lille Stipendium, for at de kunne opholde sig hos praktiske Lærere og der faa en praktisk Uddannelse. Det kan gøres i disse Egne, hvor man endnu kan faa Kosten forbaasende billigt. Et ungt Menneske kan faa den for 10 Kr. om Maaneden, og et lille Stipendium vil altsaa kunne bevirke, at saadanne unge Mænd kunne opholde sig hos en dygtig Lærer og faa den praktiske Uddannelse, han mangler. Naar en saadan Lærer, som bliver udpeget af Provsten eller Skoledirektionen, der sender ham, tog et eller to unge Mennesker til sig, der saa gik i hans Skole, er jeg vis paa, at de vilde faa en praktisk Uddannelse, der vilde have stor Betydning for dem; men det er jo altsammen Fremtidsprogsmaal. Hele Finansudvalget indstiller denne Bevilgning til Nægtelse, men det er selvfølgelig ikke Meningen, at man derfor vil slaa Haanden af Vestjylland. Stillingen bliver ligesom i Fjor, at man falder tilbage paa det bestaaende, og saa kommer man til at give Tilskud til Uddannelse af Vinterlærere og Bistolelærere i Vestjylland paa lignende Maade, som man gjorde i Fjor. — De følgende Forslag give mig ikke Anledning til saa udjorlig Omtale. Nr. 121 angaar et Lønningstillæg til Forstanderen for Døvstummeskolen i Nyborg. Forholdet er dette, at denne Forstander blev ansat den 1ste April 1891 ved Konstitution med en Lønning af 3,600 Kr. Ved Lønningsloven af 1893 kom han straks op paa et Beløb af 4,200. Denne Lønningslov indeholder den Regel, at der hvert femte Aar gives et Lønningsstillæg. Naar hans Ansættelse nu regnes fra den 1ste April 1891, da han blev konstitueret, kunde han allerede faa Lønningstillæg i det kommende Finansaar, hvortil han ikke kan faa dette, naar den skal beregnes efter hans faste Ansættelse, der først fandt Sted senere. Udvalget har ikke ment, at der var nogen Grund til dette Lønningsstillæg. — Nr. 122 angaar et forhøjet Tilskud til Foreningen til at fremme blindes Selvvirksomhed. Denne Forening har hidtil haft 8,000 Kr., og der foreslaas nu en Forhøjelse med 4,000 til 12,000 Kr. Udvalget foreslaar at blive staaende ved 2,000 og altsaa give 10,000. Man opnaar derved, at denne Forening faar et lignende Bidrag af Statskassen, som den selv oppebærer dels i Medlemsbidrag dels i Tilskud fra anden Side. — Nr. 123 er et Forslag om en Forhøjelse af 75,000 Kr. til uformuende, aandsvage Børns Undervisning og Forplejning.

Det er ikke nogen Forhøjelse, her foreslaas, det er nærmest nominelt. Sagen er den, at der paa Finansloven i de senere Aar har staaet 175,000 Kr., men det har været en kalkulatorisk Post, thi Ministeriet har i Virkeligheden haft Bemyndigelse til at udgive et langt større Beløb. Hele denne Konto er i sin Tid bleven indsat efter Initiativ her fra Folketinget, og at denne Bevilling gør betydelig Nytte, behøver jeg ikke nærmere at forklare, ærede Medlemmer vide jo Bested om, hvorledes dette Beløb anvendes. Jeg skal blot ganske kort nævne, hvorledes dette Beløb i Aarenes Løb er steget. I 1876—77 bevilgedes der 10,000, i 1888—89 var det steget til 90,000, i 1890—91 til 105,000, i 1891—92 til 135,000 og i 1892—93 til 175,000 Kr. Jeg har hørt sige, at der var noget foruroligende i denne stærke Stigning, at det var mærkeligt, at der blev saa mange aandsvage og Idioter her i Landet. Det er heller ikke Antallet, der er steget saa stærkt, tværtimod, men det er efterhaanden gaaet op for Befolkningen, at der er saadanne Anstalter, hvor uformuende kunne faa deres stakkels aandsvage Børn anbragte paa en god og billig Maade. Siden 1892—93 har Tilskuddet, som sagt, staaet paa 175,000. I det Aar indsatte man et lille Ord i Teksten: „anslaas“, hvorved forståedes, at Posten var kalkulatorisk, og dette blev ogsaa udtalt her i Tinget. Meningen var, at Ministeriet skulde kunne anvende indtil 40,000 Kr. mere, end Posten lyder paa, altsaa indtil 215,000 Kr. I 1893—94, altsaa Aaret efter, udtalte Ordføreren, at det nu skulde forstås saaledes, at foruden den Sum, der blev bevilget det foregaaende Aar, kunde Ministeriet anvende 20,000 Kr., altsaa 235,000 Kr. Ministeriet synes at have forstaaet dette paa en anden og uretlig Maade, nemlig saaledes, at Bemærkningerne om de 20,000 Kr. skulde have tilbagevirkende Kraft, og man har saa brugt 235,000 Kr. for det foregaaende Aar; men da det er fremdraget i Statsrevisionens Betænkning, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa. I Aar har Udvalget ment, at da de Anstalter, vi have, omtrent kunne belægges fuldt ved et Tilskud af 250,000 Kr. fra Staten, og da den væsentligste Del af dette Beløb alligevel anvendes, vil det være mest rationelt at skrive i Finansloven, hvad Meningen er. Man giver en fast Sum af 250,000 Kr., hvilken Sum ikke skal kunne overskrides, og saa udsletter man Ordet „anslaas“ af Teksten. — Under Nr. 124 er der stillet et Endringsforslag, som gaar ud paa i Overensstemmelse med Højskoleloven at anerkende Kolind Højskole som berettiget til Statsunderstøttelse.